

Datum
2018-04-25
Adress
Rönbladsgatan 1 B
Diarienummer
GRF-2017-22749

Yttrande

Till
Kommunfullmäktige

Remiss angående motion av Hanna Gedin (V) om att införa feministiskt självförsvar i skolan STK-2017-1275

Grundskolenämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Grundskolenämnden anser att området är prioriterat och anser sig vara rustad inom det som motionen uppmärksammar med ett gemensamt systematiskt arbete både till flickor och pojkar generellt utifrån läroplanen och andra styrdokument samt med särskilda stödsatser på grupp- och individnivå där möjlighet finns för grundskolor att forma undervisningen utifrån specifika behov.

Yttrande

Grundskolenämnden anser att motionen berör ett viktigt område och har följande arbetssätt:

Grundskolenämnden bedriver ett flerårigt projekt för ett sammanhållet styr- och ledningssystem för varje elevs bästa skola för att därmed säkerställa att läroplanens krav och intentioner uppfylls. Detta är bland annat tänkt att förstärka likvärdigheten mellan pedagogers, arbetslags och skolors arbete. Både ur ett arbetsgivar- och verksamhetsperspektiv är detta viktiga frågor och förvaltningen har både lagar samt kommunövergripande planer att förhålla sig till, däribland tex Strategi och handlingsplan för sexuell hälsa. Inte minst skollagen ställer också krav på förvaltningen att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna.

Grundskolenämnden, tillsammans med de två andra skolenämnderna, bedriver en strategisk satsning i normkritik och mot diskriminering. Arbetet består av tre steg; utbildning för alla chefer och insatser för alla medarbetare inom skolan för att skapa en gemensam grund. Dessutom sker en extra utbildning för processtödjare i verksamheterna. Till detta ska läggas att skolan vid upplevt stödbehov på området kan beställa lösningsfokuserade åtgärder utifrån specifik problembild. Alla åtgärder är baserade på vetenskaplig grund utifrån samarbete med bland annat Malmö universitet.

Elevhälsoarbetet utgår från beslutade riktlinjer som ska säkerställa en likvärdig och tillgänglig verksamhet med hög kvalitet utifrån främjande, förebyggande och åtgärdande insatser individuellt, på grupp- och organisationsnivå. Bland annat inkluderar detta kontakter med alla elever genom så kallade hälsosamtal, där också gränssättning till den egna kroppen inkluderas. Grundskolor kan även på eget initiativ beställa insatser utifrån specifikt utvecklingsbehov av centrala elevhälsan.

Sex och samlevnad ingår som en integrerad del i alla ämnen från förskoleklass. Inom området ryms också diskussioner om känslor, lust, rätt till den egna kroppen genom att kunna säga nej. med mera. Studiematerial hämtas exempelvis från Rädda barnen, RFSU och Kommunförbundet. Föreläsare kan också bjudas in på temat. Uppdraget har bland annat utgått från av kommunfullmäktige antagen ”Strategi och handlingsprogram för arbetet med sexuell hälsa i Malmö stad 2010–2017”.

Förvaltningen och förvaltningens verksamheter arbetar med området normer och värden på en mängd olika sätt, normer och värden är ett av förvaltningens prioriterade områden. Varje enskild skola arbetar med normer och värden utifrån likabehandling och utifrån skolornas behov kopplat till åtagandeplanerna. Vissa projekt är förvaltningsövergripande andra omfattar en eller flera skolor. De största projekten som just nu är pågående i förvaltningen är ett projekt kring sexuell hälsa och ett projekt kring normer och antidiskriminering:

- Sexuell hälsa: Under 2016 och 2017 har sju pilotskolor i förvaltningen ingått i en omfattande satsning kring sexuell hälsa, normkritik, jämställdhet och HBTQ. Satsningen har bland annat innehållit workshops, föreläsningar, processledarutbildning, fortbildningsdagar, litteratur- och filmtyps. I vissa delar har all personal på skolorna varit involverad i insatserna och i andra har vissa utsedda personer/yrkesgruppen omfattats. En arbetsgrupp är också tillsatt för att utveckla och introducera frågeställningar som berör sexuell hälsa i hälsosamtalet med eleverna.Handledning i ämnesområdet har skett till ledning, elevhälsa och strategiskt valda lärare. Insatser har även skett till eleverna i undervisning. Dialog pågår angående fortsättning av satsningen på sju nya skolor.
- Strategiskt arbete med normkritik: Grundskoleförvaltningen arbetar i ett gemensamt projekt med förskoleförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen som omfattar en utbildningsinsats gällande normkritik och antidiskriminering under 2017 och 2018 i tre spår:

Spår 1: Utbildning för chefer – de tre förvaltningarnas alla chefer ska genomgå en utbildning som består av två halvdagar och omfattar diskrimineringslagen, kränkande särbehandling, trakasserier och normkritik. Grundskoleförvaltningens chefer kommer att genomgå utbildningen under perioden oktober 2017 – mars 2018.

Spår 2: Utbildning för medarbetare – de tre förvaltningarnas alla medarbetare kommer omfattas av en kompetenshöjande insats som innehåller diskrimineringslagen, kränkande särbehandling, trakasserier och normkritik. Material

som ska gås igenom och föras dialog kring på APT eller liknande vid två tillfällen á 1,5 – 2 timmar.

Spår 3: Utbildning för processtödjare – utbildning för två pedagoger på varje förskole område eller skola inom de tre skolförvaltningarna. Utbildningen består av fem halvdagar och innehåller diskrimineringslagen, kränkande särbehandling, trakasserier och normkritik.

Arbetet med normer och värden utgår från läroplanens andra kapitel. Utifrån denna gör skolverket bedömningen att könsuppdelad utbildning och undervisning riskerar att strida mot skolans värdegrund och kan leda till diskriminering på grund av kön eller könsöverskridande identitet eller uttryck. Lika möjligheter och villkor för alla elever oberoende av könstillhörighet är därför av stor betydelse för en jämlik skola enligt skolverket. Strävan ska i stället vara att förstärka jämställdhetsuppdraget och rektors och lärares skyldigheter att se till att eleverna möts och arbetar tillsammans, oberoende av könstillhörighet. (Skolverket, dnr 2017:00265, Konsekvensutredning avseende förslag till ändringar i läroplaner för att förtydliga skolans jämställdhetsuppdrag)

Slutligen ska också nämnas det samarbete som finns mellan grundskolor, föreningsliv och med andra verksamheter i närområdet med syftet att uppmuntra självförtroende, utveckla respekten för varandra och lära ut metoder för konfliktlösning. Verksamheten följs upp genom elevenkäter och genom att statistik på bland annat sexuella trakasserier belyses vid kvalitetsdialoger.

Sammantaget bedömer grundskolenämnden sig vara rustad inom området som motionen uppmärksammar med ett gemensamt systematiskt arbete både till flickor och pojkar generellt utifrån läroplanen och andra styrdokument samt med särskilda stödinsatser på grupp- och individnivå där en möjlighet också finns för respektive grundskola att välja metod i enlighet med det styr- och ledningssystem som finns inom Malmö stad och grundskolenämnden.

Ordförande

Anders Rubin

Grundskoledirektör

Anders Malmquist

Noria Manouchi (M), Titti Sjölin (M), Robert Lenir (M) och Jacob Branting (L) reserverar sig mot beslutet och avser inkomma med en skriftlig reservation.

Lisa Stolpe (V) reserverar sig mot beslutet och avser inkomma med en skriftlig reservation.

Jörgen Grubb (SD) och Ulf Blomström (SD) avser inkomma med ett särskilt yttrande.